

Szám: /2017.

Előkészítő: dr. Tárnoki Richárd

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület 2017. szeptember 28-i nyilvános ülésére

Tárgy: a fák védelmének helyi szabályairól szóló rendelet megalkotása

Tisztelt Képviselő-testület!

Városunkban a zöldfelület-gazdálkodás, ezen belül is a fák védelme kiemelkedő jelentőséggel bír. A fák a városképre gyakorolt pozitív esztétikai hatásukkal, a mikroklima és a levegőminőség javításával meghatározó elemei „zöldvagyonunknak”, amelynek megóvása és gyarapítása közös felelősségünk.

A közterületi fák jogszabályi védelmét a kivágásukra és pótlásukra vonatkozó előírásokon keresztül a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) biztosítja. A Korm. r. értelmében a közterületen lévő fás szárú növények kivágását a jegyző engedélyezi.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy városunkban magas a magánterületen lévő fák száma, amelyek megóvása elengedhetetlen feltétele a környezetminőség fenntartásának.

Ennek szellemében szükségesnek látom egy önálló rendelet megalkotását a magánterületén lévő fák esetében is. Ugyan a város környezetvédelméről szóló 13/2004. (IV.30.) önkormányzati rendeletben van szó a fák védelméről, azonban az abban foglalt szabályozás pontatlan és nem elegendő.

A rendelet tervezet szerint markánsan új eleme a helyi szabályozásnak, hogy amennyiben a fakivágási engedélyben megállapított határidőn belül a kivágott fák után szükséges fateleptést nem, vagy csak részben teljesítették, akkor a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Ket.) vonatkozó előírásait kell alkalmazni. A Ket. értelmében a törvényben meghatározott esetekben a kötelezettség felróható módon történő megszegése esetén eljárási bírság kiszabásának van helye. Ennek összege magánszemély esetében 500.000 forintig, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében 1.000.000 forintig terjedő lehet.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendeletet elfogadni szíveskedjen.

Balatonfüred, 2017. szeptember

dr. Bóka István
polgármester

T E R V E Z E T

Balatonfüred Város Önkormányzat Képviselő-testületének/2017. (.....) önkormányzati rendelete a fák védelmének helyi szabályairól

Balatonfüred Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a fák védelmének helyi szabályairól a következő rendeletet alkotja:

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed

a) Balatonfüred Város közigazgatási területére,

b) a (2) bekezdésben foglalt kivétellel a magánterületen lévő fákra,

c) a természetes és jogi személyekre, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki a külön törvény hatálya alá tartozó fákra.

2. § E rendelet alkalmazása szempontjából:

Előnevelt fa: a talajszint felett 1 méter magasságban minimum 6 centiméter törzsátmérőjű, kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai anyag

Építési telek: beépítésre szánt területen fekvő, az építési szabályoknak megfelelően kialakított és közterületről vagy önálló helyrajzi számon útként nyilvántartott magánútról gépjárművel közvetlenül megközelíthető ingatlan

Fa: olyan fásszárú növény, amelynek a talajszint feletti törzsátmérője minimum 5 cm 1 méter magasságban

Fapótlás: a kivágásra kerülő fa pótlására, törzsátmérőjének arányában megállapított számú és törzsátmérőjű fa telepítése

Fasor: meghatározott fajú, egy sorban lévő fák összessége, ahol a fák tőtávolsága nem nagyobb a fák idős korában várható koronaátmérőjének kétszeresénél

Kertészeti szakvélemény: jogszabályban meghatározott jogosultsággal rendelkező szakértő vagy szervezet által végzett, a fák korára, egészségi állapotára, térbeli elhelyezkedésére stb. vonatkozó vizsgálaton alapuló szakértői javaslat a fa fenntartásával, megóvásával vagy kivágásával kapcsolatban

Magánterület: az ingatlan-nyilvántartásban nem közterületként nyilvántartott ingatlan, ide értve az állami és az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanokat is

Törzsátmérő: a fatörzs 1 méteres magasságban mért átmérője, centiméterben számolva

Vegetációs időszak: a rügyfakadás és a lombhullás közötti időszak

Gyümölcsfa: emberi fogyasztásra vagy egyéb hasznosításra kerülő, gyümölcséért termesztett és gondozott fa, kivéve diófa, szelídgesztenyefa, mandulafa, eperfa és díszfának nemesített gyümölcsfák

3. § (1) Magánterületen lévő, e rendelet hatálya alá tartozó fát kivágni – a (3) bekezdés szerinti esetek és a gyümölcsfák kivételével – csak jogerős fakivágási engedély alapján lehet. A fakivágás engedélyezéséről átruházott hatáskörben a Jegyző dönt.

(2) Fát kivágni különösen építmény elhelyezése, veszélyhelyzet elhárítása, környezetrendezés miatt vagy kertészeti szakvélemény által is igazolt egyéb okból lehet. A kivágott fa pótlásáról az 5-7. §-ban meghatározottak szerint gondoskodni kell.

(3) Az élet-, illetve súlyos balesetveszélyt jelentő fa kivágását a tulajdonos vagy kezelő – amennyiben a veszély elhárítására más lehetőség nincs – köteles haladéktalanul elvégezni. A veszély elhárítása érdekében elvégzett fakivágást 3 napon belül írásban be kell jelenteni a Jegyzőnek. A bejelentésben igazolni kell a fakivágás indokoltságát. Az indokolatlan, vagy be nem jelentett fakivágás engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(4) Kiszáradt fát a tulajdonosa köteles legkésőbb a fa kiszáradását követő év június 30. napjáig kivágni. Kiszáradt fa kivágását a fakivágás tervezett megkezdése előtt legalább 30 nappal írásban be kell jelenteni a Jegyzőnek.

(5) Jogszállal védetté vagy megtartandóvá nyilvánított fát kivágni, kivágását engedélyezni csak akkor lehet, ha az adott fa állapota miatt fennálló veszélyhelyzet elhárítása más módon nem biztosítható, vagy ha a fa viharkár miatt vagy biológiai okból életképtelenné vált, és további fenntartása már nem indokolt. Ezen okokat kertészeti szakvéleménnyel igazolni kell.

4. § (1) A fakivágási engedély iránti kérelemben közölni, illetve a kérelemhez mellékelni kell:

- a) a kivágni tervezett fa pontos helyét (az ingatlan helyrajzi számát, a fa ingatlanon belüli elhelyezkedését ábrázoló helyszínrajzot), a fák darabszámát, faját, törzsátmérőjét (centiméterben),
- b) a kivágandó fával való rendelkezési jogosultságot bizonyító dokumentumot (saját tulajdonú ingatlan esetén tulajdoni lap másolatát, idegen vagy közös tulajdonban lévő ingatlan esetén tulajdonosi hozzájárulást),
- c) a fakivágás indokát,
- d) szükség esetén a fakivágás indokoltságát megalapozó dokumentumokat (pl. kertészeti szakvéleményt, építési-bontási engedélyt, fényképet),
- e) 10 db-ot meghaladó számú fa kivágása esetén közölni kell a fakivágás tervezett megkezdésének és várható befejezésének időpontját (év, hónap),
- f) a fapótlás tervezett módjának megjelölését, építési telek beépítése vagy egyéb indokolt esetben kertészeti tervet.

(2) A fakivágás engedélyezéséről, az engedély megadása esetén a fapótlási kötelezettségről hatósági határozatban, vagy külön törvény szerinti hatósági szerződésben kell dönten.

(3) A fakivágási engedély jogerőre emelkedésétől számított egy évig hatályos. Ha az engedélyezett fakivágást ezen az időszakon belül nem végzik el, és az engedélyes fenntartja fakivágási szándékát, akkor új kérelmet kell benyújtania, és ez alapján új engedélyezési eljárást kell lefolytatni.

5. § (1) Az engedélyes köteles a fakivágási engedélyben megállapított mértékben és módon, az előírt határidőn belül gondoskodni a kivágott fa pótlásáról.

(2) Aki engedély nélkül vágott ki magánterületen lévő fát, azt – az egyéb jogszabályokban foglalt jogkövetkezményeken túl – a (4) bekezdésben meghatározott mértékű fapótlásra kell kötelezni.

(3) A pótlásként ültetendő fák számát a kivágott fa 1 m magasságban centiméterben mért törzsátmérője függvényében kell meghatározni. A centiméterben mért törzsátmérő minden megkezdett 20 centimétere után 1 db legalább 12 cm törzskörméretű fát kell ültetni. Ha a fapótlás közterületen történik, akkor a pótlást legalább 12 cm törzskörméretű 2-szer iskolázott földlabdás fával kell elvégezni és a fát karóval rögzíteni kell.

(4) a) Engedély nélküli fakivágás esetén a fapótlás mértékét az ügy körülményeire tekintettel a kivágott fák ösztörzsátmérőjének 100–200%-a között kell megállapítani.

b) Amennyiben az engedély nélkül kivágott fák darabszáma vagy törzsátmérője utólag nem állapítható meg, akkor a vélelmezhető vagy kikövetkeztethető számú fákat 30 cm törzsátmérővel kell figyelembe venni az a) pont szerinti mennyiségű fapótlás előírásánál.

6. § (1) A fapótlás módját az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) építési telken lévő fa pótlása esetén:

aa) a fatelepítést az építési telken belül, de az építési helyen kívül kell megvalósítani,

ab) ha a fatelepítés az építési telken belül nem vagy csak részben biztosítható és a területre vonatkozó helyi szabályozási terv az ingatlannal közvetlenül határos közterületre fasor telepítését írja elő, akkor a fatelepítést telken belül és az ingatlannal közvetlenül határos közterületen együttesen kell megvalósítani,

b) magántulajdonban lévő – beépítésre nem szánt – ingatlanon lévő fa pótlása esetén:

- ba) a fatelepítést ingatlanon belül, vagy
- bb) közterületen – a közterületen lévő fák fenntartásával megbízott szervezetnél megrendelt – fával megvalósítani. A megrendelésről igazolást kell benyújtani a Jegyzőnek.

(2) A fatelepítési kötelezettség nem tekintendő teljesítettnek, ha a telepített fa az ültetést követő második vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki.

7. § (1) A fapótlásként történő fatelepítés határidejét az ügy körülményeire, a meglévő adottságokra és a vegetációs időszakokra figyelemmel kell meghatározni.

(2) A fatelepítések határidejét építmény vagy beruházás megvalósításával összefüggő feltételhez, határozott időhöz vagy szükség esetén mindkettőhöz lehet kötni.

(3) Építési tevékenységek érdekében szükséges fakivágások esetén

a) a fatelepítés határideje legkésőbb az épület végleges használatbavételi engedélyezési eljárásának megindítása vagy a használatbavétel bejelentése,

b) beépítésre szánt ingatlan, magánút esetén – ha a beépítés előtt megvalósítandó fatelepítés akadályozná az ingatlan vagy környezetének beépítését, vagy az ehhez szükséges kivitelezési tevékenység végzését – a fatelepítés feltételeit és határidejét hatósági szerződésben is meg lehet állapítani,

c) az a) és b) pontok alá nem tartozó építési-bontási tevékenységek esetén a fatelepítés határideje a fakivágás megtörténtétől számított legfeljebb 180 nap.

(4) Nem építési tevékenységek érdekében szükséges, vagy engedély nélküli fakivágás miatt előírt fatelepítés teljesítési határideje a fakivágás megtörténtétől számított legfeljebb 120 nap.

(5) Indokolt esetben az engedélyesnek a fapótlásra megállapított határidő lejártát megelőzően benyújtott kérelmére a (3) bekezdés c) pontja, és a (4) bekezdés szerinti határidő az ott megjelölt időtartamokkal egy alkalommal meghosszabbítható.

(6) Amennyiben a fakivágási engedélyben megállapított határidőn belül a kivágott fák után szükséges fatelepítést nem, vagy csak részben teljesítették, akkor a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

8. § (1) A fakivágást csak a fakivágási engedélyt megadó határozat jogerőre emelkedését és végrehajthatóvá válását követően szabad megkezdeni, az alábbi szabályok betartásával:

a) a fakivágás befejezését írásban be kell jelenteni, illetve

b) új épület építése vagy meglévő épület bővítése esetén a fakivágást csak a külön jogszabályban meghatározott, az épület, illetve építményrész kivitelezésének megkezdésére vonatkozó, építési napló megnyitása után lehet megkezdeni.

(2) Ha az engedélyes fakivágási szándékától eláll, köteles azt haladéktalanul írásban bejelenteni.

(3) A fakivágást úgy kell végezni, hogy az ne veszélyeztesse a gyalogos közlekedés biztonságát és a környező épületek, építmények állékonyságát. A fakivágás során a munka- és balesetvédelmi követelményeket be kell tartani.

9. § (1) E rendelet 2017. november 1. napján lép hatályba.

(2) E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

Balatonfüred, 2017.

dr. Bóka István
polgármester

dr. Tárnoki Richárd
címzetes főjegyző

Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a szerint a jogszabályok előkészítése során előzetes hatásvizsgálat elvégzésével kell felmérni a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat megállapításai a rendelet-tervezet esetében az alábbiak:

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai:
Jelentős hatásai nincsenek.

Környezeti és egészségügyi következményei:
Szabályozásra kerülnék a fák kivágásnak szabályai, mert környezeti szempontból nagyon fontos.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:
Nem releváns.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:
A rendelet megalkotására a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdése ad felhatalmazást, mely alapján a települési önkormányzat a fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:
Az önkormányzati rendelet alkalmazásához a szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek biztosítottak.

Balatonfüred, 2017. szeptember

dr. Bóka István s.k.
polgármester

Általános indokolás

A rendelet megalkotására a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdése ad felhatalmazást, mely alapján a települési önkormányzat a fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.

A fás szárú növények védelméről szóló 326/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények telepítésének, fenntartásának általános szabályait, valamint a közterületen lévő fás szárú növények kivágására és pótlására vonatkozó előírásokat határozza meg, illetve telepít hatáskört jegyzőhöz. A jegyző hatáskörébe nem tartozó – jellemzően magántulajdonú ingatlanokon történő – fakivágások engedélyezését.

Ezt figyelembe véve a magánterületen lévő fák védelme érdekében indokolt jelen rendelet megalkotásával a magántulajdonban lévő fák kivágását hatósági engedélyhez, illetve a kivágás okától függő mennyiségű fapótlási kötelezettséghez kötni. Ezzel a rendelet – a környezetvédelmi törvényben kapott felhatalmazásnak megfelelően – korlátozza a magánterületi fákkal kapcsolatos tulajdonosi jogokat annak érdekében, hogy fakivágásra csak indokolt esetben kerüljön sor, és ilyenkor is pótlásra kerüljenek a kivágott fák.

Részletes indokolás

1. §-hoz

Meghatározza a rendelet területi és személyi hatályát. A rendelet hatálya nem terjed ki az erdőtörvény hatálya alá tartozó fákra.

2. §-hoz

Az értelmező rendelkezések a rendelet által használt egyes fogalmakat definiálja.

3. § -hoz

A rendelet hatálya alá tartozó fák kivágását előzetes hatósági engedélyhez köti – két esetkör: a gyümölcsfák kivágása és a balesetveszély elhárítása érdekében azonnali fakivágás kivételével.

A gyümölcsfák megkülönböztetett kezelését az indokolja, hogy termesztésük célja alapvetően más, mint a díszfáké, ezért kivágásuk oka is eltérő lehet (pl. a termőképesség csökkenése). Ugyanakkor a gyümölcsfák közül egyes fajok (pl. dió, szelídgesztenye) jelentős városképi, ökológiai értéket is képviselnek, emiatt indokolt, hogy ezekre is a díszfákra vonatkozó előírásokat alkalmazzuk.

Az élet-, illetve súlyos balesetveszélyt jelentő (pl. viharban károsodott fa) előzetes hatósági engedély nélküli, azonnali kivágását is lehetővé teszi a tervezett szabályozás. Ilyen esetben utólagos bejelentés szükséges.

A továbbiakban a tervezet nevesíti a fakivágás lehetséges indokait, valamint szabályozza az élet-, illetve balesetveszélyessé vált, továbbá a kiszáradt fákkal kapcsolatos teendőket.

4. § -hoz

A fakivágás engedélyezésének eljárásrendjét szabályozza: előírja a fakivágási engedély iránti kérelem benyújtásának módját és a szükséges melléletek körét.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 76. § (1) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy ha jogszabály lehetővé teszi, az első fokon eljáró hatóság a hatáskörébe tartozó ügyeknek a közérdek és az ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében határozathozatal helyett az ügyféllel hatósági szerződést kössön. E jogszabályi felhatalmazással élve kívánjuk biztosítani a hatósági szerződés megkötésének lehetőségét.

Ha a fakivágási engedély megszületését követően hosszabb ideig nem történik meg a fakivágás, az érintett fák jelentősen növekedhetnek, ezért – tekintettel arra, hogy a fapótlás mértéke a fák törzsátmérőjének nagyságától is függ – az új tényálláson alapuló új engedélyezési eljárás indokolt, ezért célszerű a fakivágási engedély hatályát egy évben meghatározni.

5. § -hoz

Kimondja a fapótlási kötelezettséget, valamint az érintett fák számától és kerületen belüli elhelyezkedésétől, valamint a fakivágás okától függően differenciáltan határozza meg a szükséges fapótlás mértékét.

Az engedély nélküli fakivágás esetére – mintegy szankcióként – a többi esetben szükségesnél nagyobb mértékű fapótlási kötelezettség előírása indokolt. A tervezet kezeli azt a gyakorlatban is előforduló helyzetet, amikor az engedély nélkül kivágott fák száma, mérete nem állapítható meg egyértelműen.

6. § -hoz

A tervezet a fapótlás módját is differenciáltan szabályozza. Alapelv, hogy amennyiben a fakivágás szükséges, a fa pótlását lehetőleg ugyanazon a helyen történő ültetéssel kell megvalósítani. Ha erre nincs mód, lehetővé teszi a közterületen történő fatelepitést is. A szabályozás figyelembe veszi a helyi szabályozási tervekben előírányzott vagy javasolt fatelepitéseket is a fapótlás módjának meghatározásakor.

7. § -hoz

A fapótlások határidejének differenciált, az adott ügy körülményeinek figyelembevételével történő meghatározását szabályozó rendelkezések.

8. § -hoz

A fakivágáshoz (a munka elvégzésének hatósági bejelentéséhez, illetve a kivitelezéshez) kapcsolódó részletes szabályokat előíró rendelkezések.

9. § -hoz

A hatályba léptető rendelkezéseket tartalmazza.